

In 't Vizier

In de provincie is altijd wat te doen. De ene keer gaat het over de aanleg van een weg, de andere keer over de plaatsing van windmolens, dan weer over het in toom houden van de uitdijende populatie smienten.

En dan hebben we het nog niet eens gehad over de waterhuishouding. Waterschappen en dijkgraven zorgen ervoor dat we ook (juist!) in Zuid-Holland droge voeten houden en schoon water hebben. Maar wat heeft dát nou met politiek te maken? Alles, zo legt Willy de Zoete, lid van het algemeen bestuur van Waterschap Delfland, in dit nummer van Vizier uit.

En ook die andere genoemde onderwerpen komen royaal aan bod. De provincie raakt ons allemaal. En de provincie is dichterbij dan je denkt.

Veel leesgenoegen!

Rudy Ligtenberg, eindredacteur Vizier

2

4100 emails

Natuur- en Milieufederatie Zuid-Holland heeft zo haar eigen opvattingen. "Bizar", zegt Henk van Dieren.

Pagina 2

3

Duinpolderweg

Het verkeer in de Bollenstreek moet rijden. Maar welk van de zeven plannen zal het worden?

Wilco Scheurwater op pagina 3

3

Column

"Dichtbij en toch ver weg". Jacco Schonewille zoekt het contact met de lokale politici.

Pagina 3

4

Gast van de fractie

Gast van de fractie en raadslid Jan-Willem de Leeuw ontdekte de waarde van de provincie.

Pagina 4

Energietransitie: minder gas vraagt meer

Er zullen maar weinig mensen zijn die niet meelevens met de Groningers. Je zult maar elke avond naar bed gaan met de gedachte: "Hoe zal de nacht verlopen?" Maar ook met de vraag leven: "Waar vinden we steun voor ons persoonlijke leed?"

We hebben als Nederlanders jarenlang gebruik kunnen maken van aardgas: de schoonste fossiele energie waarvan nog steeds heel veel in onze bodem zit. Wie kan zich nog herinneren dat op ieder huis de schoorsteen rookte van de kolen- en oliekachels? Wat waren we als Nederlanders, óók de Groningers, trots op de rijkdom in onze bodem. Maar niemand, ook deskundigen niet, kon vermoeden wat de gevolgen van de massale gaswinning zouden zijn.

Het is daarom terecht dat de rijksoverheid alle zeilen bijzet om de gevolgen van de gaswinning zo goed mogelijk te lijf te gaan. Maar ook om de oorzaak aan te pakken: de gasproductie zo snel mogelijk verlagen. Om tot het laatst toe de verwarming van woningen te kunnen garanderen, moeten eerst de grootverbruikers naar alternatieven op zoek. En ook voor onze woningen zal naar andere energiebronnen gezocht moeten worden.

Discussie over de uitstoot van CO2 is eveneens noodzakelijk. Als alternatieven voor het gasverbruik op weerstand stuiten, is het nog niet eenvoudig om het voordeel concreet te maken.

Ik was vorige zomer in Duitsland bij een windmolenpark waarvan ik niet bepaald enthousiast was over de gekozen locatie. In mijn gesprek met de buurtbewoners kwam als verontschuldigend antwoord naar voren: "Als we dit niét accepteren, kunnen de gevaarlijke kerncentrales niet worden gesloten". Ik was jaloers op de manier waarop het probleem met eenvoudige argumenten werd samengevat. De gebeurtenissen in Groningen dwingen ons om naar alternatieven te zoeken en deze in te zetten.

Het kost nog veel 'energie' om energiebesparing en energietransitie (=omschakeling naar nieuwe bronnen van energie) te realiseren. Daarom mag aan geen enkel alternatief worden voorbijgegaan. De mogelijkheden moeten zorgvuldig worden afgewogen en op basis van hun effectiviteit worden toegepast. Datzelfde geldt overigens ook voor het energieverbruik van installaties.

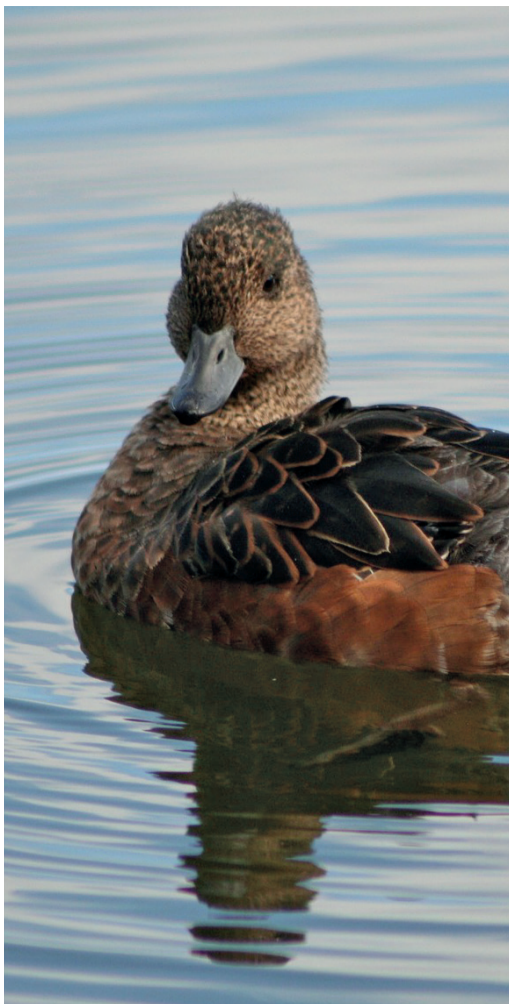
De problematiek daagt ons uit om van de nood een deugd te maken. Dat betekent: kansen benutten en daarmee zowel nieuwe werkgelegenheid creëren als ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk maken.

Henk van Dieren, Statenlid SGP

**Gemeenteraads-
 verkiezingen
 21 maart 2018
 #GR2018**

Unheimisch

Iedereen kent het wel. Een enquête onder burgers of politieke bestuurders met vragen als: Bent u weleens bedreigd? Soms volgt er dan een gesprek. Zo'n gesprek ga ik niet uit de weg, maar mijn antwoord op de genoemde vraag was altijd nee.

In de media komen allerlei vervelende situaties langs: burgemeesters die moeten onderduiken, raadsleden die worden bedreigd, activistische groeperingen waarvan dreiging uitgaat of die gevaarlijke situaties veroorzaken. Zolang het je niet persoonlijk raakt, gaat het leven gewoon door. Totdat.

In het Faunabeheerplan voor de smient - een eendensoort die vooral in de winter met vele honderdduizenden in Nederland bivakkeert (waarvan ruim 300.000 in Zuid-Holland) - staat dat maximaal 6.500 smienten mogen worden afgeschoten. Tijdens de commissievergadering waarin het plan werd behandeld, sprak de secretaris van de Faunabeheereenheid in om het plan toe te lichten en er was ook een vertegenwoordiger van de Natuur- en Milieufederatie Zuid-Holland aanwezig, die het helemaal met het plan oneens was. Tot zover niets bijzonders. Maar toen.

De bespreking in de commissie was aanleiding voor een bombardement van e-mails. In vier dagen tijd kregen de Statenleden die het plan steunden meer dan 4100 e-mails van

De Provincie Zuid-Holland heeft de Verordening uitvoering Wet Natuurbescherming Zuid-Holland vastgesteld. Daarin is de instelling van de Faunabeheereenheid Zuid-Holland geregeld. Deze faunabeheereenheid stelt, als uitvloeisel van het Rijksbeleid, faunabeheerplannen vast, welke de goedkeuring van Gedeputeerde Staten vereisen.

de Natuur- en Milieufederatie Zuid-Holland. Op een vriendelijk verzoek om hiermee te stoppen kwam het laconieke antwoord dat we als volksvertegenwoordigers daarvoor maar open moesten staan. Bizar.

Ik zal daarna zeker wel tegen het plan gestemd hebben? Het antwoord is: Nee, ik probeer me niet onder druk te laten zetten. Maar voelde ik me hierdoor dan bedreigd? Nee, dat ook niet. En toch voelde ik me die dagen -ik heb gezocht naar een goed woord om mijn gevoel uit te drukken- unheimisch.

Henk van Dieren, Statenlid SGP

IN HET VOLGENDE NUMMER

Waarom het uitvoeringsbesluit over de Verlengde Bentwoudlaan werd uitgesteld.

Het volgende nummer zal in een nóg duurzamer papiersoort worden uitgevoerd. We zullen dan ook ingaan op vragen die we ontvingen over het papiergebruik, de verpakking en de verzending.

Verantwoordingsdag met inwoners: een nieuwe vorm van participatie

In mei 2017 hebben Provinciale Staten van Zuid-Holland een motie aangenomen, waarin gevraagd wordt om voorafgaand aan de behandeling van de jaarstukken 2017 een verantwoordingsdag te organiseren. Dit idee is ook voor de Tweede Kamer gebruikt. Honderd inwoners zijn daar uitgenodigd om mee te praten over de inhoud van de jaarstukken als voorbereiding op het debat met de regering hierover.

De gedachte achter deze verantwoordingsdag is dat op deze manier wordt bijgedragen aan het vergroten van de betrokkenheid van inwoners bij de besteding van de middelen (de uitgave van het geld) en dat tegelijk de controlerende rol van de volksvertegenwoordiging (Provinciale Staten controleren of Gedeputeerde Staten de genomen besluiten goed uitvoeren) wordt versterkt.

De provincie Zuid-Holland houdt op woensdag 23 mei de Dag van de Verantwoording. Tussen de 75 en 100 mensen worden uitgenodigd om in het provinciehuis met Statenleden en met elkaar te spreken over de Verantwoording 2017. Uiteraard wordt bij de selectie gestreefd naar een evenwichtige spreiding tussen mannen/vrouwen, leeftijd en woonplaats/regio. De deelnemers worden gezocht in de diverse (beroeps)groepen die in het dagelijks leven direct betrokken zijn bij Zuid-Hollandse beleidsthema's. Er worden geen bestuurders en/of volksvertegenwoordigers benaderd.

De besprekingen gebeuren zodanig dat de (clusters van) thema's goed tot hun recht komen. Het uiteindelijke doel is dat Statenleden vragen en suggesties meekrijgen voor hun debat met Gedeputeerde Staten over de jaarstukken tijdens de Statenvergadering van 30 mei. Uiteraard zullen de deelnemers aan de Verantwoordingdag voor dit debat worden uitgenodigd.

Servaas Stoop, Statenlid SGP en fractievoorzitter

Waterschap, is dat ook politiek?

Waterschapsnieuws

Voortaan treft u in Vizioer ook een bijdrage vanuit de waterschappen aan.

De vijf waterschappen die in de provincie Zuid-Holland actief zijn tellen in totaal 12 personen die namens de ChristenUnie en/of de SGP zitting hebben in het algemeen of dagelijks bestuur van een waterschap.

Nevenstaande bijdrage is van Willy de Zoete, lid van het algemeen bestuur van Waterschap Delfland.

Niemand hoeft zich ervoor te schamen wanneer hij of zij nevenstaande titel als zijn of haar eigen vraag herkent. U bent in goed gezelschap.

Toen ik zo'n drie jaar geleden van de provincie naar het hoogheemraadschap overstapte vroeg menigeen of ik de politiek ging verlaten. Sterker nog, de heren van de kiescommissie vroegen of ik bestuurder of technicus was. Ik antwoordde dat ik na alle jaren in de Staten aardig wat van water afwist maar dat ik vooral kennis had van politiek. Dat antwoord hadden ze niet verwacht. Begrijpelijk, want het was pas de tweede keer dat politieke partijen meededen aan de waterschapsverkiezingen. En dat is voor mij nu weer onbegrijpelijk. Want reken maar dat er bij de waterschappen politiek bedreven wordt! Een paar voorbeelden.

De waterschappen zijn een functionele overheid. Hun speciale taak is het om te zorgen voor droge voeten en schoon (oppervlakte)water. Meestal is er te veel, te vuil of te weinig water, en de taak van een waterschap kost dan ook vele, vele miljoenen. Politieke controle is dus op zijn plaats, want dat geld moet door de burgers - de ingelanden - worden opgebracht. Er wordt door de waterschappen aan inko-

menspolitiek gedaan door niet van alle mensen een bijdrage te innen. Strikt genomen past dit niet bij functioneel bestuur, maar afschaffen is een politieke kwestie.

Politiek is ook het overleg met andere overheidslagen (het Rijk, de provincies en de gemeenten) omdat ieder afzonderlijk een stuk zorg voor droge voeten en schoon water heeft. En verder er moet heel politiek-omzichtig worden gewerkt als er met de glastuinbouw wordt gesproken over watervervuiling. Want de meeste tuinders doen het geweldig goed. Maar toch. Ik zou nog zoveel voorbeelden kunnen noemen, maar de ruimte is beperkt.

Interesse voor dit mooie werk? Volgend jaar zijn er weer verkiezingen, iets voor u? En bent u een enthousiast bestuurder? We hebben ook regelmatig een nieuwe dijkgraaf nodig!

Willy de Zoete, lid algemeen bestuur Waterschap Delfland voor ChristenUnie en SGP

De Provincie dichtbij

Op vrijdag 2 februari mocht ik een korte presentatie houden op een verkiezingsbijeenkomst in het Westland. Er waren ook bijdragen van Leen Sniijders (lokaal SGP), Willy de Zoete (lokaal CU) en Kees van der Staaij (landelijk SGP). Net als in de provincie Zuid-Holland kent ook de gemeente Westland een fractie die is samengesteld uit SGP en ChristenUnie. Het was een zeer informatieve en goede avond met een mooie opkomst van meer dan honderd mensen.

Ik wil in deze bijdrage graag benadrukken hoe belangrijk het is dat de verschillende overheden, maar ook onze eigen gemeentelijke, provinciale en landelijke fracties, goed communiceren en samenwerken. Hierin kan de provincie een schakelfunctie vervullen, waarbij het voor inwoners helder moet zijn wat de rol van de provincie is. Want voor veel inwoners staat de provincie

wat verder van hen af dan de gemeente.

Het lijkt een bé-tje op het verhaal van iemand die ik tientallen jaren geleden op het Binnen-

Het Binnenhof was voor hem net als de provincie heel dichtbij, maar toch ver weg.

hof ontmoette. Hij was daar voor het eerst, hoewel hij al zijn hele leven in het Westland woonde, dus op steenworp afstand leefde van het Binnenhof. Het Binnenhof was voor hem net als de provincie heel dichtbij, maar toch ver weg.

Er zijn veel onderwerpen en beleidsterreinen waarbij de provincie een belangrijke rol speelt. Als Provinciale Staten stellen we niet alleen de hoofdlijnen van het provinciale beleid vast, maar controleren ook of Gedeputeerde Staten (het dagelijks bestuur van de provincie) het beleid goed uitvoeren. Dit raakt de inwoners van Zuid-Holland direct. Hierbij moet gedacht worden aan onderwerpen zoals de verstedelijking in Zuid-Holland, aanleg en onderhoud van provinciale wegen, herindeling van gemeenten en de plaatsing van windmolens.

Door bijeenkomsten zoals in het Westland, maar ook door bijeenkomsten met wethouders en raadsleden op het Provinciehuis, willen we de provincie en het provinciaal bestuur dichterbij de mensen brengen. Dat geldt vanzelfsprekend ook voor u als inwoner van Zuid-Holland. Mocht u vragen hebben of ons van input willen voorzien, dan ontvangen we deze graag!

Jacco Schonewille, Statenlid ChristenUnie
jp.schonewille@statenzh.nl

Duinpolderweg

Vorig jaar werd de lezer van *Vizier op de hoogte* gebracht van de plannen die moeten leiden tot oplossing van de verkeersproblemen in de Bollenstreek. Het ging toen vooral over de planvorming in het project, waarbij Noord- en Zuid-Holland gezamenlijk optrekken.

Het kopje "Duinpolderweg" boven deze bijdrage suggereert dat met de aanleg van één weg in één klap alle problemen zijn opgelost. Dit is natuurlijk niet het geval. Gedeputeerde Staten delen het plan in drieën:

- De verbinding tussen de N205 en N206.
- De Nieuwe Bennebroekerweg tussen de Spoorlaan en de N205.
- De verbinding Spoorlaan-A4

De noodzaak van het totale plan is in de MER (Milieu Effect Rapportage – een wettelijk verplicht onderzoek naar de te verwachten effecten op bodem, lucht, lawaai, natuur, verkeer enz.) vooralsnog niet aangetoond. Gedeputeerde Staten benadrukken dat de economische en demografische ontwikkelingen een tracéreservering in dit gebied noodzakelijk maken. Inwoners spreken al over een "Agenda Bollenstad".

Enkele kanttekeningen

De woningbouwlocatie Beinsdorp bij Hillegom wordt niet in het onderzoek meegenomen. Gezien de verwachte bouwopgave voor de komende jaren lijkt dat toch wel noodzakelijk. De terugverdientijd voor de weg wordt gesteld op 100 jaar. Waarom is dit geen 30 jaar, zoals gebruikelijk?

Het RIVM heeft een stikstofmeting gedaan. De stikstofuitstoot gaat naar verwachting alleen maar omhoog. Dit is een feit waar we niet zomaar even omheen kunnen. Er is nog geen reactie van de gedeputeerde bekend op de cijfers in de MER.

Zo zijn de afgelopen maanden een zevental scenario's bekeken. Op dit moment lijkt de variant "Alternatief NOG Beter 2.0" wat onze fractie betreft de beste optie. De Leidsestraat (de weg van Hillegom naar Lisse en dé route naar de Keukenhof) laat een daling van de verkeersdruk zien ten opzichte van de autonome ontwikkeling zonder ingrepen. De Weerlaan, hoofdader noord-zuid door Hillegom, kan de berekende verkeersintensiteit prima aan.

De SGP&ChristenUniefractie zoekt vooral een oplossing voor de problemen op de volgende drie trajecten:

- Een oost-westverbinding bij Hoofddorp
- De verbinding N206-N208
- De drie bruggen resp. bij Lisse, Zwaanshoek en Hillegom.

De laatstgenoemde locatie is wel de belangrijkste in deze problematiek.

De scenario's liggen de komende weken op tafel. We zijn benieuwd hoe de politieke discussie gaat lopen. Om in het beeld van een weg te blijven: het is geen gelopen race.

Wilco Scheurwater, Statenlid ChristenUnie

Achterbanbijeenkomst 9 april

Terwijl de campagnes voor de gemeenteraadsverkiezingen zijn afgerond kijkt iedereen vol spanning uit naar de uitslagen. Lokale politici en bestuurders worden uitgenodigd voor een achterbanbijeenkomst waar het gaat over de detailhandel in de eigen gemeente! Er vinden ook ledenvergaderingen plaats. De uitnodigingen zijn verstuurd.

Nieuwe gemeenteraden

In elf van de zestig Zuid-Hollandse gemeenten zijn op 21 maart géén verkiezingen in verband met lopende herindelingsprocessen. Het gaat om de gemeenten Binnenmaas, Cromstrijen, Korendijk, Oud-Beijerland en Strijen in de

Hoekse Waard, Noordwijk en Noordwijkerhout in de Bollenstreek, Giessenlanden en Molenwaard in de Alblasserwaard en tenslotte Leerdam, Vianen en Zede-

rik die samen de nieuwe gemeente Vijfheerenlanden gaan vormen. In deze gemeenten zijn de verkiezingen uitgesteld tot november.

Op 29 maart treden de gekozen raadsleden aan en worden zij, ook als ze zijn herkozen, beëdigd. Coalitieonderhandelingen zullen dan in volle gang zijn. Met of zonder informateur. Snel geregeld omdat de verkiezingsuitslag daar alle aanleiding toe geeft, of vanwege een minder duidelijke uitslag een langdurig onderhandelingstraject – hierop zijn alle varianten mogelijk.

Politici en waterschappers

De Statenfractie wil in de nieuwe raadsperiode alle raadsleden en wethouders graag ondersteuning bieden en informatie en standpunten uitwisselen. De achterbanbijeenkomsten maken daarvan inmiddels een vast onderdeel uit. Op maandag 9 april worden raadsleden, wethouders en waterschappers uitgenodigd bij de voorjaars-achterbanbijeenkomst. Het onderwerp is "Trends en ontwikkelingen in de detailhandel en de consequenties daarvan voor het gemeentelijk beleid". We zien allemaal in ons eigen dorp of onze eigen stad dat de detailhandel er gehavend bij staat. De crisis is voorbij maar de lege etalages in winkelcentra en dorpsstraten gapen ons aan. Prangende vraag is: Hoe houden we de (winkel)centra vitaal en de omgeving leefbaar? Welke mogelijkheden zijn er om als lokale politici iets aan deze problematiek te doen.

Gast van de fractie

In de serie **Gast van de fractie** deze keer een interview met **Jan-Willem de Leeuw**. In het dagelijks leven is hij algemeen directeur/bestuurder van zes basisscholen in zuidwest-Nederland. De Leeuw is al jaren actief in de politiek: vijf jaar als steunfractielid van de SGP in de gemeente Woudrichem en vanaf 2002 als (burger)raadslid en fractievoorzitter in Alblasserdam.

◆ *U was even te gast bij onze fractie. Welke indruk hebt u gekregen?*

"De sfeer in de fractie is erg goed. Er zijn goede verhoudingen en er is op zijn tijd plaats voor een kwinkslag. Maar vooral de deskundigheid en goede beraadslaging over de onderwerpen vielen me op."

◆ *Kijkt u na dit bezoek anders tegen het statenwerk aan?*

"Het statenwerk is in de basis niet anders dan het raadswerk. Het gaat om het afwegen van publieke belangen ten opzichte van het private belang. Ik had verwacht dat het wat abstracter zou zijn. Dat zal soms ook zo zijn, maar deze avond was heel praktisch. Er werden zelfs insprekers op de fractie ontvangen!"

◆ *Een stelling: "De provinciale politiek is dichterbij dan je denkt, ook voor raadsleden."*

"In de gemeenteraad wordt over de provinciale inbreng vaak gesproken als een gegeven. Er zijn in de afgelopen 16

jaar vanuit Alblasserdam maar heel weinig overlegmomenten geweest met de provinciale fractie, terwijl er toch wel een aantal zaken speelden die feitelijk op het bordje van de provincie lagen. Dat kan beter, zeker nu ik gezien heb hoe praktisch ook de provinciale fractie soms bezig is."

◆ *Is meer afstemming tussen lokale fracties en Statenfractie gewenst? Waar denkt u dan aan?*

"Ja, het viel me op dat de provinciale fractie zich een aantal keren afvroeg hoe de plaatselijke SGP- en ChristenUniefracties op een bepaald dossier hadden gestemd. Ik moet eerlijk zeggen dat ik die vraag in omgekeerde richting bijna nooit heb gesteld. Volgens mij moet het natuurlijker worden om in een dossier 'even' de provinciale fractie te contacteren."

◆ *Hebt u nog een tip voor raadsleden, of voor de Statenfractie?*

"Dit bezoek was verrijkend. Is het een idee dat het bijwonen van een vergadering van de Statenfractie niet beperkt blijft tot een paar keer per jaar door steeds één enkel raadslid, maar dat de frequentie verhoogd wordt? Dan kan er vaker een fractievoorzitter van een lokale SGP/CU-fractie (of bij gemeenten die gescheiden fracties van SGP en CU hebben twee fractievoorzitters tegelijk) aanschuiven."

Flip Mak, fractiemedewerker

Jan-Willem de Leeuw

Historie: Brielle

Als kind las ik het boekje "Erop of eronder", van W.G. van de Hulst. De Watergeuzen veroveren Den Briel. Die verovering is zo ongeveer het enige wat van Den Briel, officieel Brielle geheten, algemeen bekend is. Den Briel is echter een stad met een rijke historie.

Vandaag is Brielle, met in de buurt het Brielse Meer, bekend bij veel watersporters. Brielle ontstond in de 13e eeuw. Drie eeuwen later, op 1 april 1572, vormde Den Briel een keerpunt in de vaderlandse geschiedenis. In een oud rijmpje wordt gezegd dat Alva op die dag z'n bril ('Brielle') verloor.

Wat gebeurde er?

De Spaanse overheersing van Holland riep steeds meer verzet op. De Watergeuzen - het waren vooral protestanten die ons land en daarmee de Spaanse overheersing waren ontvlucht - maakten de zee onveilig met hun piraterij. Ze verbleven in Engelse havens maar moesten vanwege hun wandaden begin 1572 Engeland verlaten. Ze staken de Noordzee over en de storm dreef hen in de richting van de Hollandse kust. Dat kwam Willem van Oranje, leider van de Opstand tegen Spanje, goed uit. Er was nauwelijks Spaanse weerstand. De Geuzen ramden de Noordpoort en zo werd Den Briel ingenomen en werden de Spaanse troepen verdreven.

Bij de inname van Den Briel is de oranje-wit-blauwe Prinsenvlag - voorloper van onze huidige nationale driekleur - waarschijnlijk voor de eerste keer gedragen.

Een andere, minder bekende maar gruwelijke, gebeurtenis is de moord op de negentien "Gorcumse martelaren"; rooms-katholieke geestelijken uit Gorinchem die daar gevangen waren genomen en in hetzelfde jaar in Den Briel een vreselijk einde kregen.

Dat Brielle een militaire geschiedenis heeft is goed zichtbaar voor wie het historische deel van de stad nadert. Aan de stadswallen rondom de vesting is al 300 jaar vrijwel niets veranderd. De stadswallen, negen bastions en een vijftal ravelijnen, vormen evenzovele locaties waarvandaan de stad in de achterliggende eeuwen is verdedigd. Verder zijn er gebouwen als De Hoofdwacht aan de Markt, vroeger een

kazerne, en een (wapen)arsenaal. Brielle telt nog verschillende historische panden uit de 15e, 16e en 17e eeuw en twee stadspoorten uit de 18e eeuw. Bewonderaars van bouwkunst kunnen er hun hart ophalen.

In de Grote of Sint Catharijnekerk werd in 1575 het huwelijk van Willem van Oranje met Charlotte de Bourbon gesloten. Zij was zijn derde vrouw. Verder werd de latere admiraal van de Nederlandse zee-macht Maarten Harpertzoon Tromp op 23 april 1598 in Den Briel geboren. Den Briel heeft al met al een stempel op onze geschiedenis gezet.

Flip Mak, fractiemedewerker

Schuttersstukken

In het gebouw van de voormalige Waag bevindt zich de raadszaal van de gemeente Brielle. In deze vergaderzaal hangen drie schuttersstukken. De grootste is 5,25 x 1,95 meter en wordt wel de Brielse Nachtwacht genoemd. Het olieverfschilderij, in 1660 geschilderd door Maerten van der Fuijck, toont Officieren van het Oranje Vendel. Het Oranje Vendel vormde samen met het Witte en het Blauwe Vendel de drie compagnieën van Brielse schutters.

Uitgave

SGP & ChristenUnie-Statenfractie en de provinciale verenigingen van de ChristenUnie en de SGP in Zuid-Holland. Verschijnt 3 keer per jaar in een oplage van ruim 14500 exemplaren.

Vormgeving en productie

Drukkerij Holland bv,
Alphen aan den Rijn

Contact met de fractie of de redactie

Telefoon: 070 - 441 7051
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
Email:
fractie@zuid-holland.sgp-christenunie.nl

Redactie

Rudy Ligtenberg, Flip Mak, Wim de Roos,
Jacco Schonewille en Servaas Stoop

Adreswijzigingen

Bij verhuizing of opzegging graag een bericht naar het partijbureau:
Ledenadministratie ChristenUnie
Postbus 439
3800 AK AMERSFOORT
Email: ledenadministratie@christenunie.nl

maart 2018

Informatie

website: www.zuidholland.christenunie.nl

twitter: @CU_ZH

Fotoverantwoording

Flip Mak
Stockbeelden

www.fsc.org

MIX

Papier van
verantwoorde
herkomst

FSC® C016391